

PROGOVORI O PREGOVORIMA

Broj VIII/2015 · Bilten o procesu pregovora o pristupanju Srbije Evropskoj uniji

INTERVJU STR. 3-5

Ana Ilić, zamenica direktora Kancelarije za evropske integracije, koordinatorka za fondove EU

TEMA BROJA STR. 6-8

Formiran Pregovarački tim za vođenje pregovora o pristupanju Srbije EU

AKTUELNO STR. 9-10

Primena principa partnerstva u politici regionalnog razvoja u Srbiji u praksi

U FOKUSU STR. 5

Srbija pristupila Programu za zapošljavanje i socijalne inovacije Evropske unije (EaSI)

PREDSTAVLJAMO STR. 11

**Pregovaračko poglavlje 20:
Preduzetništvo i industrijska politika**

Mesečni elektronski bilten o procesu pregovora o pristupanju Srbije Evropskoj uniji rezultat je rada Beogradske otvorene škole (BOŠ) u okviru inicijative „Progovori o pregovorima“. Inicijativa „Progovori o pregovorima“ pokrenuta je 2013. godine i ima za cilj promociju transparentnog, odgovornog i inkluzivnog procesa pregovora o pristupanju EU zasnovanog na dijalogu i saradnji civilnog društva i javnih vlasti.

„Progovori o pregovorima“ je elektronski bilten koji prati proces pregovora o pristupanju Srbije Evropskoj uniji, prenosi vesti, članke, analize i razgovore sa ličnostima i akterima značajnim za ceo proces, objavljuje agendu dešavanja Srbija – Evropska unija i predstavlja pregovaračka poglavila.

PREGLED NAJVAŽNIJIH DOGAĐAJA:**6. avgust Odobren Program Rumunija – Srbija vredan 88,12 miliona evra**

Evropska komisija odobrila je Interreg IPA Program prekogranične saradnje Rumunija – Srbija, za period 2014-2020, u ukupnoj vrednosti od 88,12 miliona evra. Sredstva su namenjena obema državama kako bi zajednički radile na promovisanju zapošljavanja i jačanju osnovnih usluga za inkluzivni rast, unapređenju zaštite životne sredine i upravljanja rizicima, povećanju mobilnosti, povećanju atraktivnosti turističkih destinacija i razvoju održivog turizma. [Više...](#)

13. avgust Imenovani članovi Pregovaračkog tima

Vlada Republike Srbije je usvojila Rešenje o imenovanju članova Pregovaračkog tima za vođenje pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, čime su kompletirane sve strukture potrebne za vođenje pregovora sa Evropskom unijom. Pregovarački tim ima 24 člana, među kojima su stručnjaci iz državne administracije, nevladinog sektora, univerziteti profesori, ali i predstavnici medija. [Više...](#)

24. avgust Srbija pristupila Programu EU za zapošljavanje i socijalne inovacije

Ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja u Vladi Republike Srbije, Aleksandar Vulin, i evropski komesar za zapošljavanje, socijalna pitanja i inkluziju, Marijan Tajsen, potpisali su ugovor o pristupanju Srbije Programu EU za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI). [Više...](#)

25. avgust Nova runda dijaloga između Beograda i Prištine održana u Briselu

Nova runda dijaloga između Beograda i Prištine održana je u Briselu i rezultirala je potpisivanjem četiri sporazuma: o Zajednici srpskih opština, energetici, telekomunikacijama i slobodi kretanja na mostu u Kosovskoj Mitrovici. [Više...](#)

26. avgust Usvojen Interreg IPA Program prekogranične saradnje Hrvatska - Srbija

Evropska komisija odobrila je Interreg IPA Program prekogranične saradnje Hrvatska – Srbija za period 2014-2020, u ukupnoj vrednosti od preko 40 miliona evra, od čega više od 34 miliona evra dolazi iz IPA fondova i Evropskog fonda za regionalni razvoj. Sredstva su namenjena obema državama kako bi zajednički radile na podizanju kvaliteta javnih socijalnih i zdravstvenih usluga, na povećanom korišćenju održivih resursa i prekograničnom praćenju ekoloških rizika. [Više...](#)

27. avgust Samit o Zapadnom Balkanu održan u Beču

Samit zemalja Zapadnog Balkana održan je u Beču. Cilj samita bio je približavanje zemalja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji, poboljšanje odnosa među zemljama i zajednička realizacija infrastrukturnih projekata. Zemlje Zapadnog Balkana obavezale su se da neće blokirati napredak svojih suseda ka EU, niti podsticati druge da to čine, a da će sva otvorena bilateralna pitanja rešavati u duhu dobro-susedskih odnosa i zajedničke opredeljenosti za evropske integracije. [Više...](#)

INTERVJU: Ana Ilić, zamenica direktora Kancelarije za evropske integracije - koordinatorka za fondove EU

Postoji prostor za unapređenje razumevanja toga što je EU i što nam članstvo u EU pruža

Zamenica direktora Kancelarije za evropske integracije - koordinatorka za fondove EU, članica Pregovaračkog tima i predsednica Pregovaračke grupe za Poglavlje 22, Ana Ilić, u intervjuu za mesečni bilten „Progovori o pregovorima“ govori o dosadašnjem procesu pregovora o pristupanju u Poglavlju 22 (Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata), narednim koracima i planovima, te budućim izazovima i obavezama koje donosi proces usklađivanja sa standardima EU u oblasti regionalne politike.

BOŠ: Eksplanatorijski skrining za Poglavlje 22: Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata, realizovan je 1. i 2. oktobra 2014., a bilateralni 28. i 29. januara 2015. godine. Kada možemo da očekujemo izveštaj sa skrininga, gde će Evropska komisija dati presek stanja i ocenu o spremnosti Srbije za otvaranje ovog pregovaračkog poglavlja? Koji su sledeći koraci i kakva je dalja dinamika rada?

Ana Ilić: Izveštaj sa skrininga za Poglavlje 22 svakako očekujemo do kraja godine. Polazeći od iskustava drugih zemalja, očekujem da će izrada akcionog plana za ovo poglavlje biti jedno od ili čak jedino merilo za otvaranje pregovora u ovom poglavlju. Dosta materijala i potrebnih analiza za izradu akcionog plana već imamo ili radimo na njima. Premilili smo nacrt plana rada na definisanju akcionog plana sa rokovima, tako da ćemo spremno dočekati i zvanično obaveštenje o merilu za otvaranje pregovora. Vodimo računa da obezbedimo dovoljno vremena za konsultacije o sadržini akcionog plana, obzirom na to da je u ovom poglavlju veoma važno da brojne zainteresovane strane koje će učestvovati u pripremama i koje će sutra biti ili deo upravljačkih struktura ili korisnici strukturnih fondova, budu aktivni učesnici i prilikom definisanja ovog plana.

BOŠ: U okviru Poglavlja 22 se ne pregovara o iznosu novca koji će biti na raspolažanju Srbiji nego o načinu uspostavljanja sistema koji bi omogućio efikasnu apsorpciju tih sredstava, odnosno o neophodnom strateškom i institucionalnom okviru za upravljanje programima. Države članice moraju da uspostave institucionalni okvir i izgrade odgovarajuće administrativne kapacitete kako bi osigurale programiranje, implementaciju, monitoring i evaluaciju, kao i efikasne sisteme finansijskog upravljanja i kontrole. U kom segmentu ovde očekujete najviše izazova?

Ana Ilić: Upravo tako, s tim što pored sistema i kapaciteta institucija za upravljanje programima, potrebno je blagovremeno obezrediti i kapacitete potencijalnih korisnika strukturnih i kohezionog fonda. Samim tim, jedan od ključnih izazova je da se obezbedi kapacitet potencijalnih korisnika (lokalnih samouprava, preduzeća, nevladinih organizacija, javnog sektora, itd) da pripreme dovoljno relevantsnih i zrelih projekata, kao i da adekvatno planiraju sredstva za njihovo sufinsaniranje. Sa druge strane, što se tiče uspostavljanja sistema za upravljanjem programima, ključni

Foto: Tanjug

izazov će svakako biti da se obezbedi dovoljan broj obučenih ljudi i adekvatna politika zadržavanja kadrova u strukturama koje će upravljati programima.

BOŠ: Zakonodavni okvir u ovom poglavlju zavisi od toga na koji ćemo način usaglasiti naše zakonodavstvo u oblasti drugih pregovaračkih poglavlja (javne nabavke, konkurenčija, zaštita životne sredine, saobraćaj itd.). U kojoj meri Republika Srbija uspeva da uspostavi horizontalnu koordinaciju između različitih sektorskih politika koje utiču na uspešno uspostavljanje adekvatnog okvira za Poglavlje 22?

Ana Ilić: Poglavlje 22 i jeste specifično po tome što je blisko povezano sa drugim poglavljima i napretkom koji se ostvaruje u usklađivanju i sprovođenju propisa u mnogim oblastima. Primera radi, za samo uspostavljanje sistema bitan je napredak u oblasti javnih nabavki, planiranju budžeta, državnoj pomoći, planiranju i izgradnji, zaštiti životne sredine, statistici, itd. Sa druge strane, postoji preduslov koji treba da budu ispunjeni u okviru određenih sektora, kao što su zapošljavanje, saobraćaj, energetika, socijalna pitanja i drugih, kako bi sredstva bila usmerena na njihovu podršku. To znači da strateški i pravni okvir treba da bude u skladu sa politikama EU. Prvi korak u obezbeđivanju koordinacije je sam sastav pregovaračke grupe, koju čine brojni predstavnici različitih institucija, a koji su ujedno uglavnom i članovi drugih, relevantnih pregovaračkih grupa.

Primera radi, na bilateralnom skriningu aktivno su učestvovali kolege iz Ministarstva finansija, Uprave za javne nabavke, Ministarstva državne uprave, zaštite životne sredine, itd. Kao što sam pomenula, priprema svih dokumenata, uključujući i akcioni plan, zasnivaće se na širokom konsultativnom procesu. Takođe, redovne konsultacije u okviru Pregovaračkog tima obezbeđiće koordinaciju procesa pregovora i planiranja rokova za usklađivanje u okviru različitih poglavlja.

BOŠ: *Imajući u vidu da izveštaj sa skrininga u ovom poglavlju još uvek nije završen, ocenu za stanje u ovoj oblasti pre toga daće Evropska komisija u oktobru u svom redovnom Izveštaju o napretku Republike Srbije u 2015. Šta očekujete da će biti ocena Evropske komisije? Kako biste vi ocenili napredak Srbije u ovom pogledu?*

Ana Ilić: Evropska komisija je napredak u ovom poglavlju do sada ocenjivala uglavnom na osnovu napretka u sprovođenju pretpriступnog instrumenta, IPA. U daljem toku pregovora, ova veza će biti slabija zbog razlika koje postoje u pretpriступnim i strukturnim fondovima, mada će naša sposobnost da apsorbujemo IPA sredstva i dalje biti praćena kroz pregovore. Očekujem da će ove godine u Izveštaju o napretku biti ukazano na problem administrativnih kapaciteta za upravljanje sredstvima IPA, kao i potrebu ubrzanja ugovaranja projekata koji se sprovode po decentralizovanom modelu upravljanja (gde ugovaranje vrši Republika Srbija, a ne Delegacija EU).

Po mom mišljenju, dosta se uradilo na sistemskom pristupu planiranju velikih infrastrukturnih projekata za šta je Evropska komisija u više navrata Srbiju istakla kao primer dobre prakse u regionu. Takođe, u protekloj godini veliki napredak je ostvaren na uspostavljanju sistema i pravnog okvira za novi pretpriступni instrument IPA 2014- 2020. Svakako, postoji problem nedovoljnog broja obučenih ljudi u strukturama za sprovođenje programa IPA. Na otklanjanju ovog problema se radi, ali smo svesni da on nije lako i brzo rešiv, što pokazuje i iskustvo drugih zemalja.

BOŠ: *Proces programiranja obuhvata pripremu partnerskog sporazuma i niza operativnih programa. Neophodno je da svi zainteresovani akteri pravovremeno dobiju informaciju o tome kakva je njihova uloga u budućem sistemu za implementaciju kohezione politike u Srbiji kao članici EU kako bi se na adekvatan način pripremili i prilagodili. Na koji način Srbija planira da uključi zainteresovane strane, posebno partnere sa lokalnog nivoa, u programiranje i sprovođenje programa, i kako će odgovoriti na zahteve sadržane u Evropskom kodeksu za primenu partnerstva?*

Ana Ilić: S obzirom da partnerski sporazum predstavlja sedmogodišnju razvojnu strategiju države o tome kako će se iskoristiti sredstva koja su na raspolaganju iz Evropskih strukturalnih i investicionih fondova i koja, takođe, definiše strateške ciljeve i prioritete ulaganja za svaku zemlju i njihovo povezivanje sa ciljevima relevantnih strategija na nivou EU, dok operativni programi te ciljeve konkretnizuju, smatram da se velika pažnja mora pokloniti utvrđivanju samog procesa izrade ovih dokumenata. Tako bi ovaj proces bio transparentan od samog početka. Vodeći se relevantnim članovima Uredbe o zajedničkim odredbama i Evropskim kodeksom o partnerstvu, naš

plan je da najpre utvrdimo metodologiju koja će omogućiti izbor reprezentativnih predstavnika partnera koji će učestvovati u procesima izrade partnerskog sporazuma, operativnih programa i sprovođenja istih. Jedna od polaznih osnova za utvrđivanje metodologije (prevashodno, dela koji se tiče organizacija civilnog društva) će svakako biti postojeći SEKO mehanizam. Takođe, naglasila bih da će se velika pažnja usmeriti i na organizaciju treninga/seminara za partnere, kako bi sa jedne strane razumeli zahteve, procese i metodologiju rada na dokumentima, a sa druge strane obezbedila njihova aktivna uključenost u procese izrade pomenuih dokumenata i kasnije praćenje njihovog sprovođenja.

BOŠ: *Kako biste ocenili postojeći mehanizam sektorskih organizacija civilnog društva (SEKO) i njegov dosadašnji rad? Na koji način SEKO može da se unapredi kako bi bio funkcionalniji?*

Ana Ilić: Postojeći mehanizam konsultacija sa civilnim društvom u vezi sa programiranjem i praćenjem razvojne pomoći i sredstava EU ocenjujem kao veoma dobru inicijativu koja na transparentan način daje mogućnost velikom broju organizacija da učestvuju u ovim procesima kao aktivni partneri u definisanju prioriteta, posebno za instrument IPA. Kroz ovaj mehanizam, civilno društvo je imalo priliku i da učestvuje na prvom sastanku Odbora za praćenje sprovođenja prve komponente IPA, čime je direktno omogućen uvid u tok sprovođenja IPA projekata. Naravno, svesni smo da postoje i nedostaci i prostor za unapređenje ovog mehanizma, a posebno u pogledu redovnosti konsultacija i komunikacije, razmene informacija i organizovanja stručnog usavršavanja. SEKO mehanizam vidim kao dobru osnovu za dalji rad i unapređenje saradnje institucija i civilnog društva, a posebno je značajan njegov dalji razvoj i prilagođavanje kako bi ispunio zahteve Evropskog kodeksa o partnerstvu.

BOŠ: *Srbija je dobila akreditaciju za upravljanje fondovima IPA za komponente I i II (IPA za period 2007-2013) u martu 2014. godine, u okviru decentralizovanog sistema upravljanja (DIS). Međutim, videli smo da je došlo do problema i da je Evropska komisija privremeno obustavila prenos 20 miliona evra namenjenih Srbiji. U dosadašnjem funkcionisanju DIS-a, koji problemi su identifikovani i na koji način će biti otklonjeni?*

Ana Ilić: Uspostavljanje i funkcionisanje DIS-a je veoma zahtevan posao, što pokazuje i iskustvo drugih zemalja koje su se u prvim godinama suočile sa problemima i zastojima u sprovođenju Programa. Kod nas se kao ključni može izdvojiti problem obezbeđivanja i zadržavanja kadrova u institucijama koje čine strukture upravljanja sredstvima IPA. Obzirom na potrebu zapošljavanja velikog broja ljudi koji bi obavljali složene poslove i poznavali pravila i procedure EU, a istovremeno nekonkurentnost plata u javnom sektoru za ove poslove, najveći izazov je zadržavanje kadrova. Naravno, na otklanjanju ovog problema se radi i to unapredjenim planiranjem kadrova i zapošljavanja u institucijama, kao i definisanjem politike zadržavanja kadrova koja je u toku.

BOŠ: Nedavnim rešenjem Vlade Republike Srbije o imenovanju članova Pregovaračkog tima za vođenje pregovora o pristupanju Srbije EU, vi ste imenovani za članicu Pregovaračkog tima. Kako vidite vašu novu ulogu i šta očekujete? Da li i dalje ostajete predsednica Pregovaračke grupe za Poglavlje 22?

Ana Ilić: Da, ostajem predsednik Pregovaračke grupe za Poglavlje 22, a kao član Pregovaračkog tima očekujem da doprinesem boljoj koordinaciji i usklađivanju aktivnosti u ovom poglavlju sa ostalim poglavljima, što je izuzetno značajno, obzirom na visok stepen povezanosti kohezione politike sa drugim oblastima.

BOŠ: Da li smatrate da je naše društvo dovoljno pripremljeno za promene koje nas očekuju? Kada bi se iduće nedelje održao referendum o ulasku Srbije u EU, prema vašem mišljenju, da li bi građani znali zbog čega izlaze na referendum?

Istraživanja javnog mnjenja koja sprovodi Kancelarija za evropske integracije ukazuju na to da postoji prostor za unapređenje razumevanja toga što je EU i šta nam članstvo donosi. Upravo zato se radi na izradi akcionog plana komunikacija o EU, koji ima za cilj ne da propagira članstvo, već da obezbedi da građani imaju informacije i znanje kako bi doneli svoj sud i mišljenje o dobrobiti ulaska Srbije u EU.

Intervju pripremila Danijela Božović

U FOKUSU:

Srbija pristupila Programu za zapošljavanje i socijalne inovacije Evropske unije (EaSI)

Foto: Evropska komisija

U avgustu 2015. godine, Srbija je zvanično pristupila novom Programu za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) Evropske unije (EU) za period 2014-2020.

Osnovni ciljevi programa EaSI su promocija kvalitetnog i održivog zapošljavanja, borba protiv svih oblika socijalne isključnosti, garantovanje dostojanstvene socijalne zaštite, poboljšanje uslova rada i borba protiv siromaštva. Realizacija ciljeva se sprovodi kroz koordinaciju politika, identifikaciju, analizu i razmenu dobrih praksi.

EaSI predstavlja finansijski instrument EU koji objedinjuje tri prethodna programa kojima je nezavisno upravljano: PROGRESS, EURES i Progress Microfinance. Program sada čini zaokruženu celinu u promociji zapošljavanja, socijalne zaštite i socijalne inkluzije, kao i radnih uslova, kojom upravlja Evropska komisija.

Kontakt tačka u Srbiji za EaSI program:

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Vlade Republike Srbije

Program se sastoji iz tri ose kojima se podstiče: (1) modernizacija politike zapošljavanja i socijalne politike pomoći ose PROGRESS (61 % ukupnog budžeta), (2) radna mobilitet pomoći ose EURES (18 % ukupnog budžeta), (3) pristup mikrofinansiranju i socijalno preduzetništvo pomoći ose Mikrofinansiranje i socijalno preduzetništvo (21 % ukupnog budžeta).

Ukupan budžet programa za period 2014 - 2020 iznosi blizu jedne milijarde evra.

Ciljevi programa EaSI su:

- (1) Povećanje odgovornosti u pogledu ciljeva EU, te koordinacija delovanja na nivou EU i na nacionalnom nivou u područjima zapošljavanja, socijalnih pitanja i uključenosti;
- (2) Podrška razvoju odgovarajućih sistema socijalne zaštite i politika tržišta rada;
- (3) Modernizacija zakonodavstva EU i osiguravanje njegove učinkovite primene;
- (4) Promocija geografske mobilnosti i povećanje mogućnosti zapošljavanja razvijanjem otvorenog tržišta rada;
- (5) Povećanje raspoloživosti i dostupnosti mikrofinansiranja za ranjive grupe i mikropreduzeća, te poboljšanje pristupa finansiranju socijalnih preduzeća.

Korisnici programa mogu biti nacionalne, regionalne i lokalne vlasti, službe za zapošljavanje, specijalistička tela predviđena zakonima EU, socijalni partneri, nevladine organizacije, visokoškolske institucije i istraživački instituti, stručnjaci u evaluaciji i proceni uticaja, nacionalni statistički zavodi i mediji.

TEMA BROJA

Formiran Pregovarački tim za vođenje pregovora o pristupanju Srbije EU

Vlada Republike Srbije je formirala kompletan tim za pregovore sa EU nakon skoro dve godine od imenovanja Tanje Miščević za šeficu Pregovaračkog tima (septembar 2013), a toliko ima i od kada se najavljuje sastavljanje užeg tima koji će nositi pregovore o članstvu Srbije u EU. Iako predstavnici Vlasti, ističu da Srbija zbog toga nije mnogo izgubila i da će uloga Pregovaračkog tima doći do izražaja sa otvaranjem poglavlja, bilo bi bolje da je tim formiran već na početku procesa pregovora, odnosno pre procesa skriningsa.

Na sednici Vlade Republike Srbije, održanoj 13. avgusta 2015., usvojeno je *Rešenje o imenovanju članova Pregovaračkog tima za vođenje pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji*, čime je kompletirana struktura potrebna za vođenje pregovora sa EU. Proces formiranja Pregovaračkog tima trajao je od septembra 2013., kada je imenovana prof dr. Tanja Miščević za šeficu Pregovaračkog tima, do avgusta 2015. kada su imenovani ostali članovi.

Pregovarački tim za vođenje pregovora o pristupanju Srbije EU čini šefica Pregovaračkog tima i 24 člana: 5 članova po funkciji (državni sekretari u ministarstvima nadležnim za poslove finansija i spoljne poslove, šef Misije Republike Srbije u Briselu, direktor Kancelarije za evropske integracije i predstavnik kabinetata člana Vlade zaduženog za evropske integracije) i 19 stručnjaka iz državne administracije, akademske zajednice, nevladinog sektora i medija.

Pregovarački tim je telo odgovorno za vođenje pregovora o pristupanju Srbije EU po svim poglavljima i u svim fazama pregovora o pristupanju EU. Pregovarački tim je ključni element unutar institucionalne strukture za pregovore o pristupanju EU, jer se od njega očekuje da ima horizontalni pregled celog procesa. Stoga, od izuzetnog značaja je bilo da je koncipiranje Pregovaračkog tima, kao potpuno nove strukture koja je uspostavljena za potrebe pregovore, urađeno na samom početku procesa (utvrđen sastav, definisan način funkcionisanje, pripajanje administraciji i interakcija sa drugim već uspostavljenim strukturama u procesu pregovora), te da je bilo dovoljno vremena za potrebne pripreme i obuke.

Takođe, imajući u vidu da se proces pregovora o pristupanju dosta promenio i da države kandidati za članstvo u EU moraju da izraze svoja očekivanja, probleme i načine njihovog rešavanja u mnogo ranijoj fazi nego što je to bio slučaj pre, Pregovarački tim je trebalo da bude formiran pre prve faze procesa pregovora, tj. pre skriningsa. Na taj način svi članovi Pregovaračkog tima bi bili uključeni od samog početka, stekli bi uvid gde je naše zakonodavstvo u svakom pregovaračkom poglavlju, koje su to teme koje će biti predmet pregovora za dato poglavlje, te samim tim, koji su to najveći izazovi sa kojima se treba suočiti u datom poglavlju do okončanja procesa pregovora. To se posebno odnosi na članove Pregovaračkog tima koji su zaduženi za više pregovaračkih poglavlja, ili pak one koji su zaduženi za

pregovaračka poglavlja kojima se uređuju horizontalna pitanja i zavise od napretka u drugim pregovaračkim poglavlji-ma.

Podsetimo, prva faza procesa pregovora, koja se odnosi na analitički pregled usklađenosti zakonodavstva (skrining), i koja je trajala od septembra 2013. do marta 2015. godine, završena je bez kompletiranog Pregovaračkog tima. Iskustva drugih država pokazuje da je većina država kandidata za članstvo u EU oformila svoj Pregovarački tim već na početku tog procesa (*Tabела 1 Uporedni prikaz formiranja Pregovaračkog tima u Hrvatskoj, Crnoj Gori i Srbiji*)

Ako pogledamo koji su to bili zadaci Pregovaračkog tima u prvoj fazi pregovora samo na osnovu *Zaključka kojim se usmerava i usklađuje rada organa državne uprave u procesu skriningsa* (izmenjen Zaključak usvojen je na sednici Vlade Republike Srbije 13. avgusta 2015) jasno je zašto je ovaj korak trebao da bude prioritet tokom pripreme procesa pregovora.

Pregovarački tim za vođenje pregovora o pristupanju Srbije EU čini šefica Pregovaračkog tima i 24 člana: 5 članova po funkciji i 19 stručnjaka iz državne administracije, akademske zajednice, nevladinog sektora i medija.

Uloga Pregovaračkog tima će svakako doći do izražaja u narednoj fazi procesa pregovora sa otvaranjem prvih pregovaračkih poglavlja i, s tim u vezi, izradom pregovaračkih pozicija. *Zaključak kojim se usmerava i usklađuje rad organa državne uprave u postupku izrade pregovaračkih pozicija u procesu pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji* iz avgusta 2014., takođe je izmenjen i dopunjjen odredbama kojima se definišu i nova zaduženja Pregovaračkog tima.

Tabela 1 Uporedni prikaz formiranja Pregovaračkog tima u Hrvatskoj, Crnoj Gori i Srbiji

Država	Datum početka pregovora	Vremenski period uspostavljanja strukture za vođenje pregovora sa EU	Broj članova/Sastav Pregovaračkog tima
Hrvatska	3.10.2005.	Struktura za pregovore o pristupanju uspostavljena je u aprilu 2005. godine, kada je određen sastav i delokrug tela koja čine strukturu za vođenje pregovora.	17 članova (glavni pregovarač + zamjenik glavnog pregovarača + sekretar + šef Misije Republike Hrvatske pri EU + 13 članova pregovaračkog tima)
Crna Gora	29.06.2012.	Glavni pregovarač imenovan u decembru 2011. godine. Proces imenovanje članova pregovaračkog tima teklo je paralelno sa formiranjem radnih grupa od februara do aprila 2012.	11 članova (glavni pregovarač + 10 članova pregovaračkog tima)
Srbija	21.01.2014.	Šefica pregovaračkog tima imenovana je u septembru 2013. Proces formiranja Pregovaračkog tima trajao je od septembra 2013. do avgusta 2015. kada su imenovani ostali članovi.	25 članova (šefica pregovaračkog tima + 5 članova po funkciji + 19 članova)

Pregled osnovnih izmena Odluke o obrazovanju Pregovaračkog tima

Na istoj sednici Vlade, 13. avgusta 2015., usvojena je izmena Odluke o obrazovanju Pregovaračkog tima za vođenje pregovora o pristupanju Republike Srbije EU koja uređuje osnovne zadatke Pregovaračkog tima (*Tabela 2 Osnovni zadaci Pregovaračkog tima*). Izmene u odnosu na prethodnu odluku usvojene u septembru 2013. odnose se na: **period za koji se formira Pregovarački tim; sastav užeg Pregovaračkog tima po funkciji; izbor drugih članova Pregovaračkog tima; obavezu izveštavanja; angažovanje stručnih organizacija i stručnjaka za potrebe Pregovaračkog tima; imenovanje sekretara i zamenika sekretara međuvladine konferencije o pristupanju Srbije EU; tehničke i materijalne uslove za rad Pregovaračkog tima.** Takođe, izmenjena Odluka je dopunjena sa odredbama koje uređuju i nove nadležnosti Pregovaračkog tima, organizaciju i način rada.

Kada govorimo o pomenutim izmenama u odluci iz septembra 2013. navodi se da se Pregovarački tim obrazuje na vreme do potpisivanja Ugovora o pristupanju Srbije EU, dok član 1 nove odredbe ne sadrži vremensko ograničenje za koje se formira Pregovarački tim. Bitna izmena kod nove odluke čini sastav Pregovaračkog tima po funkciji, gde se pored ranije navedenih članova (državni sekretar u ministarstvu nadležnom za poslove finansija, državnog sekretara u ministarstvu nadležnom za spoljne poslove i šefa Misije Republike Srbije pri EU - ambasador), u sastav uključuje i direktor Kancelarije za evropske integracije i predstavnik Kabineta člana Vlade zaduženog za evropske integracije. Takođe, nova odluka precizira da članove Pregovaračkog tima imenuje Vlada posebnim rešenjem, ali na predlog člana Vlade zaduženog za evropske integracije.

Novom odlukom se definišu i nove obaveze Pregovaračkog tima u vezi sa izveštavanjem. Članovi Pregovaračkog tima, jed-

nom mesečno, šefu Pregovaračkog tima, podnose izveštaj o toku pregovora po poglavljima iz svoje nadležnosti, dok je šef Pregovaračkog tima, jedno mesečno, u obavezi da podnosi objedinjeni izveštaj o toku pregovora članu Vlade nadležnom za evropske integracije, a jednom u tri meseca celoj Vladi.

Angažovanje stručnih organizacija i stručnjaka u određenim oblastima radi rešavanja određenih složenih pitanja koji se odnose na zadatke Pregovaračkog tima, kako nova odluka precizira, vrši se na predlog člana Vlade zaduženog za evropske integracije i šefa Pregovaračkog tima, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Za imenovanje sekretara i zamenika sekretara međuvladine konferencije o pristupanju Republike Srbije konsultuje se sada, pored šefa Pregovaračkog tima, i član Vlade zadužen za evropske integracije.

Izmenjena Odluka, dopunjena je odredbama koje uređuju nove nadležnosti Pregovaračkog tima, a koje se odnose na: pripremu instruktivnog materijala i njegovo dostavljanje Ministarstvu spoljnih poslova, radi informisanja i angažovanja diplomatskih predstavnštava u državama članicama EU i državama kandidatima za članstvo; i informisanje zainteresovane javnosti o toku sadržaja i bitnim dokumentima u pregovorima o pristupanju, na inicijativu i posredstvom Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji, odnosno Privredne komore Srbije.

Odluka sada precizira da se organizacija i način rada definisu Poslovnikom o radu Pregovaračkog tima. Poslovnik uređuje sva pitanja u vezi sa organizacijom i načinom rada, postupcima donošenja odluka i drugim postupcima koji nisu uređeni Odlukom o obrazovanju Pregovaračkog tima. Uz saglasnost člana Vlade zaduženog za evropske integracije, Poslovnik o radu donosi Pregovarački tim.

Tabela 2 Osnovni zadaci Pregovaračkog tima

Pregled osnovnih zadataka pregovaračkog tima u skladu sa novom odlukom o obrazovanju Pregovaračkog tima za vođenje pregovora o pristupanju Republike Srbije EU:

- Vodi pregovore o pristupanju Srbije EU po svim poglavljima i u svim fazama pregovora o pristupanju Srbije EU;
- Učestvuje u izradi pregovaračkih pozicija za vođenje pregovora o pristupanju Srbije EU;
- Obavlja komunikaciju sa institucijama EU, državama članicama EU, kao i državama koje imaju status kandidata za članstvo u EU;
- Učestvuje u radu pregovaračkih grupa;
- Učestvuje u analitičkom pregledu i oceni usklađenosti propisa Srbije sa pravnim tekovinama EU i njihove implementacije;
- Razmatra sve akte koji su od značaja za pregovore o pristupanju;
- Priprema i podnosi Vladi izveštaje o stanju pregovora posle svakog sastanka međuvladine konferencije između Srbije i EU, kao i posebne izveštaje, ukoliko to Vlada zatraži;
- Podnosi izveštaje o toku pregovora po poglavljima članu Vlade nadležnom za evropske integracije (jednom mesečno) i Vladi (jednom u tri meseca);
- Obaveštava, posredstvom Ministarstva spoljnih poslova, diplomatske misije Republike Srbije u zemljama članicama EU i pri EU o stavovima Vlade u vezi sa pitanjima koja se odnose na pregovore o pristupanju;
- Priprema instruktivne materijale i dostavlja ih Ministarstvu spoljnih poslova, radi informisanja i angažovanja diplomatskih predstavnihstava u državama članicama EU i državama kandidatima za članstvo;
- Informiše zainteresovanu javnost o toku sadržaja i bitnim dokumentima u pregovorima o pristupanju, na inicijativu i posredstvom Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji, odnosno Privredne komore Srbije.

Pregled zaduženja Pregovaračkog tima i/ili člana Pregovaračkog tima zaduženog za oblast za koju je obrazovana pregovaračka grupa u procesu skrinininga:

- Učestvuje u procesu skrinininga;
- Dostavlja raspoloživa dokumenta i uputstva pregovaračkim grupama u cilju pripreme dokumentacije za skrinining;
- Učestvuje u procesu konsultacija sa predsednikom pregovaračke grupe oko organizacije rada pregovaračke grupe;
- Učestvuje u radu pregovaračke grupe u poslovima koji se odnose na proces pregovora o pristupanju;
- U saradnji sa pregovaračkom grupom definije sva pitanja u vezi sa učešćem delegacije Republike Srbije na sastanku eksplanatornog skrinininga i utvrđuje pitanja u vezi sa pravnim tekovinama EU koje zahtevaju objašnjenja;
- Učestvuje u pripremi zapisnika sa eksplanatornog skrinininga i isti potpisuje;
- Daje uputstva pregovaračkoj grupi za pripremu priloga radi dostavljanja EU za potrebe bilateralnog skrinininga;
- Daje saglasnost na sve priloge koji se u okviru skrinininga dostavljaju EU;
- Obaveštava, po potrebi, o otvorenim pitanjima u toku skrinininga, zajedno sa pregovaračkom grupom, resornog ministra, člana Vlade zaduženog za EU integracije i Koordinaciono telo za proces pristupanja EU;
- Daje saglasnost na predloženi akt koji sadrži stavove koje će delegacija Republike Srbije zastupati na skrininingu i pregleđ informacija koje će biti predstavljene na sastanku bilateralnog skrinininga;
- Učestvuje u delegaciji za sastanke organizovane tokom skrinininga;
- Učestvuje u procesu konsultacija kada je u pitanju predlog sastava delegacije;
- Učestvuje u pripremi zapisnika sa bilateralnog skrinininga i isti potpisuje.

(Zaključak kojim se usmerava i usklađuje rada organa državne uprave u postupku izrade pregovaračkih pozicija u procesu pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji)

Pregled zaduženja Pregovaračkog tima i/ili člana Pregovaračkog tima zaduženog za oblast za koju je obrazovana pregovaračka grupa u procesu izrade pregovaračkih pozicija:

- Učestvuje u izradi pregovaračke pozicije;
- Učestvuje u konsultacijama kada je u pitanju organizacija rada pregovaračke grupe;
- Predlaže uputstvo za izradu pregovaračke pozicije;
- Daje mišljenja i sugestije pregovaračkoj grupi prilikom razmatranja optimalnih rešenja za pripremu pregovaračkih pozicija;
- Učestvuje u pripremi posebnih uputstava za procenu finansijskih efekata pregovaračke pozicije i predlaže ih Vladi;
- Razmatra i usaglašava nacrt pregovaračke pozicije i dostavlja mišljenje predlagajući pre upućivanja Vladi;
- Učestvuje u radu nadležnog tela Narodne skupštine, ako ono odluči da razmatra pregovaračku poziciju;
- Predstavlja zainteresованoj javnosti osnovna rešenja sadržana u pregovaračkoj poziciji;
- Vrši tehničku i stručnu obradu pregovaračkih pozicija i praktičnih dokumenata na engleskom jeziku.

(Zaključak kojim se usmerava i usklađuje rad organa državne uprave u postupku izrade pregovaračkih pozicija u procesu pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji)

ANALIZE I STAVOVI

Primena principa partnerstva u politici regionalnog razvoja u Srbiji u praksi

Princip partnerstva predstavlja jedan od glavnih principa na kojima počiva regionalna politika EU. Iako EU nema svoju jedinstvenu politiku regionalnog razvoja, u procesu pregovora o pristupanju od države kandidata za članstvo se očekuje da će usvojiti i primeniti određene standarde i principe koje Unija propisuje u ovoj oblasti. Određeni akti u politici regionalnog razvoja u Srbiji prepoznaju princip partnerstva kao važan aspekt regionalnog razvoja. Međutim, primena principa partnerstva na svim nivoima upravljanja, ostala je ograničena i ne primenjuje u potpunosti. U odsustvu zvaničnih načina primene principa partnerstva uspostavljuju se različiti načini saradnje između zainteresovanih strana na prostoru na kom deluju.

Zakon o regionalnom razvoju Republike Srbije usvojen je 2009. godine. Načelo **partnerstva** je jedno od temeljnih načela politike regionalnog razvoja. Načelo, tj. princip partnerstva određen je kao „**participacija i sinergija–politika regionalnog razvoja zasnovana na partnerstvu i sinergijskom delovanju javnog, privatnog i civilnog sektora, domaćih i međunarodnih organizacija i institucija.**“ Partnerstvo je, takođe, jedan od temeljnih principa kohezione politike Evropske unije i čini predmet posebnog dokumenta, **Evropskog kodeksa ponašanja za partnerstvo**. Međutim, Zakonom nije opisana primena ovog principa, dok tala predviđena Zakonom o regionalnom razvoju koja bi trebala da oličavaju primenu principa partnerstva, kao što su Nacionalni savet za regionalni razvoj i regionalni razvojni saveti, ne deluju. Podsetimo, izmene Zakona o regionalnom razvoju nisu urađene, nije usvojen predviđeni Nacionalni plan regionalnog razvoja, regionalne razvojne strategije nisu usvojene za svaki statistički region, a već gotovo tri godine Srbija nema Strategiju regionalnog razvoja.

Prema dosadašnjoj praksi, ako postoji saradnja i partnerstvo između zainteresovanih strana u politici regionalnog razvoja u Srbiji, ona je podstaknuta sledećim razlozima: zajedničkim interesom jedinica lokalne samouprave, određenim zakonskim odredbama, zahtevima donatora ili zahtevima određenog projekta i radom regionalnih razvojnih agencija. Dakle, najveći broj primera uspešne saradnje i partnerstava se odvija nezvaničnim putem i mimo republičkih ili pokrajinskih ustanova. U odsustvu zvaničnih načina primene principa partnerstva u politici regionalnog razvoja, regionalne razvojne agencije su uspostavile svojstvene i različite načine saradnje i primene principa partnerstva između zainteresovanih strana na prostoru na kom deluju. Ovi primeri saradnje i primene principa partnerstva su oličeni u: strategijama regionalnog razvoja između jedinica lokalne samouprave, sistemima sektorskih

odbora, inicijativama za udruženo rešavanje i zagovaranje određenih rešenja i zajedničkom osmišljavanju i upravljanju regionalnim projektima.

Strategije regionalnog razvoja između jedinica lokalne samouprave

Ovi dokumenti ne predstavljaju i zvanične regionalne razvojne strategije predviđene Zakonom o regionalnom razvoju. Naime, njihovo donošenje samoinicijativno su pokrenule regionalne razvojne agencije, zajedno sa ostalim zainteresovanim stranama kako bi se odredili prioriteti, ciljevi i pravci razvoja jednog regiona. U izradi strategija učestvovali su predstavnici jedinica lokalnih samouprava, privrede i civilnog sektora, dok je ulogu rukovodioca celog procesa preuzeila regionalna razvojna agencija. Određene regionalne razvojne agencije su osnovale i stalne radne grupe koje prate sprovođenje strategije po pojedinim oblastima. Glavna mana ovog primera predstavlja činjenica da ovakve strategije regionalnog razvoja nemaju snagu, niti predstavljaju deo obaveza zainteresovanih strana koje su učestvovali u njegovom donošenju. Takođe, učešće zainteresovanih strana se najčešće odnosi samo na izradu određenih dokumenata, ali ne i na sprovođenje i praćenje istih i ocenjivanje (evaluaciju) sprovedenih aktivnosti iz dokumenata.

Sistem sektorskih odbora

Ova tela su uspostavljena pri regionalnim razvojnim agencijama za određene oblasti društveno-ekonomskog razvoja. Članovi odbora se biraju sa prostora na kom deluje regionalna razvojna agencija, a iz redova jedinica lokalne samouprave, privrednih društava ili tela koja okupljaju privrednike i iz organizacija civilnog društva na mandat od par godina. Članstvo u odborima je takvo da postoji podjednak broj članova koji dolaze iz sva tri sektora. Ova tela imaju savetodavnu ulogu, a predlozi koje usvoje na sednicama odbora postaju projektne ideje ili se zagovaraju pred predstavnicima republičkih vlasti. Kod sektorskih odbora postoji problem, jer nisu uređeni kriterijumi na osnovu kojih se biraju članovi odbora, naročito kada se radi o predstavnicima privrede i organizacija civilnog društva, a postoji i rizik od prekomerne zastupljenosti određenih interesa. Ovde postoji i problem lošeg odziva i interesovanja za radom članova odbora, dok znana članova odbora o određenim oblastima nisu dovoljno razvijena. Iako članovi odbora i većinski vlasnici regionalnih razvojnih agencija u Srbiji, jedinice lokalne samouprave ne pružaju sistemu i novčanu podršku za rad odbora.

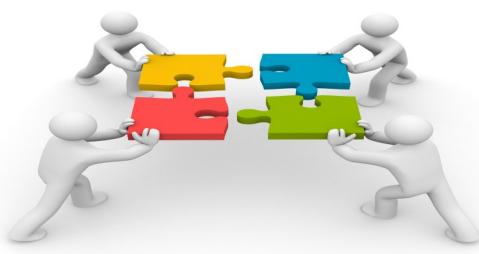

Foto: fourathens.com

Inicijative za udruženo rešavanje i zagovaranje određenih rešenja

Inicijative za udruženo rešavanje i zagovaranje određenih rešenja uključuju predstavnike jedinica lokalnih samouprava, privrede i civilnog sektora iz jednog regiona koji kroz rad u radnim grupama sagledavaju potrebe svog regiona i predlažu odgovore na iste. Ta rešenja se kasnije predstavljaju i zagovaraju pred donosiocima odluka na lokalnom i na republičkom nivou. Ovakve inicijative se uspostavljaju kako bi se dao odgovor jednog regiona na tekuće procese na republičkom nivou, kao što je, na primer, proces pregovora o pristupanju Srbije Evropskoj uniji. Kao i u slučaju sektorskih odbora, postoji problem lošeg odziva zainteresovanih strana za rad u radnim grupama. Dokumenti koji se donose u radnim grupama nisu obavezujući, već predstavljaju samo predloge koji se zagovaraju pred predstvincima republičkih vlasti. Zbog toga se i u ovom slučaju postavlja pitanje održivosti rada ovakvih inicijativa i pitanje sprovođenja predloženih rešenja. Još jedna sličnost sa primerom sektorskih odora jeste što ni ovde ne postoji stalna sistemska i novčana podrška za rad odbora.

Zajedničko osmišljavanje i upravljanje regionalnim projektima

Ovakav vid partnerstva se zasniva na zvaničnom sporazumu koji postoji između više jedinica lokalne samouprave jednog regiona. Sporazum istovremeno okuplja i ostale zainteresovane strane u politici regionalnog razvoja iz tog regiona, kao što su predstavnici privrede i organizacija civilnog društva. Na osnovu sporazuma stvaraju se radne grupe za pojedina pitanja. Kao i u gorenavedenim primerima, pitanja se utvrđuju na osnovu stvarnih potreba i problema određenog regiona. U grupama se sagledavaju potrebe jednog regiona, predlažu i izrađuju projekti, a po dobijanju traženih sredstava, radna grupa postaje tim za sprovođenje projekta. U isto vreme sprovodi se i praćenje sprovođenja projekta, a po njegovom završetku i ocenjivanje. Sredstva za rad ovog vida primene partnerstva se najčešće obezbeđuju kroz projektne aktivnosti ili

kroz sredstva jedinica lokalne samouprave. Kod ovog primera, postoji problem koji se vezuje za rizik od prekomerne zastupljenosti snažnih interesa „jačih partnera“ koji mogu da one moguće druge da uspešno zastupaju svoje interese. U ovom slučaju to su jedinice lokalne samouprave.

I pored navedenih slabosti, ovi primeri jesu pomaci u primeni principa partnerstva u regionalnom razvoju u Srbiji. Na republičkom nivou ne postoji uređen sistem koji podstiče primenu principa partnerstva u politici regionalnog razvoja u Srbiji. Na nivou statističkog regiona, takođe. Gorenavedeni primeri su potekli od regionalnih razvojnih agencija i bili su podstaknuti trenutnim stanjem u politici regionalnog razvoja gde primena principa partnerstva nije uređena, niti podstaknuta. Zbog toga treba raditi na otklanjanju nabrojanih mana kroz korишћenje prednosti svakog od ovih primera. Vodeći se primerima dobre prakse EU i postojećim primerima u Srbiji, delotvorna primena principa partnerstva počiva na poštovanju otvorenosti, odgovornosti, ravnopravnosti, kontinuitetu i da se sprovodi „odozdo-nagore“. Prednosti gorenavedenih primera u ovom pogledu koje treba koristiti jesu sledeće: učešće zainteresovanih strana iz jednog regiona u osmišljavanju, planiranju, izradi, sprovođenju, praćenju sprovođenja i ocenjivanju (evaluaciju) razvojnih aktivnosti; predstavnici zainteresovanih strana iz različitih sektora zastupljeni u podjednakom broju; određivanje stvarnih potreba i prioriteta razvoja za jedan region kroz saradnju sa zainteresovanim stranama; i držanje strateških dokumenata za jedan region otvorenim i dostupnim za javnost tokom njihove izrade.

Autori: Vanja Dolapčev i Danijela Božović

(Ovaj članak sadrži delove neobjavljene studije koja se bavi primenom principa partnerstva u politici regionalnog razvoja u Srbiji. Članak je nastao u okviru istraživačkog rada na projektu „Partnerstvo za razvoj: Unapređenje uloge civilnog društva u razvoju regionalne politike u Srbiji“, čiju izradu podržava Evropski fond za Balkan. Stavovi autora ne odražavaju nužno i stavove Evropskog fonda za Balkan.)

European Fund for the Balkans

Bringing the Western Balkans closer to the European Union

Evropski kodeks ponašanja za partnerstvo (eng. The European Code of Conduct on Partnership – ECCP) predstavlja važan korak ka jačanju primene principa partnerstva u okviru EU. Kodeks definiše ciljeve i kriterijume koji omogućavaju državama članicama da sproveđu princip upravljanja na više nivoa i princip partnerstva, ali ostavlja i neophodnu fleksibilnost za praktičnim modalitetima sprovođenja u skladu sa institucionalnom uređenjem država članica.

U Kodeksu ponašanja koji ima oblik pravno obavezujuće uredbe Komisije, utvrđuju se ciljevi i kriterijumi kojima se osigurava da države članice sprovode princip partnerstva. To znači da su države članice obavezne da:

- (1) osiguraju transparentnost u odabiru partnera koji predstavljaju regionalna, lokalna i ostala javna tela, socijalne i ekonomske partnerne i tela koja predstavljaju civilno društvo, a koji će biti imenovani kao punopravni članovi u odborima za praćenje programa,*
- (2) pruže partnerima odgovarajuće informacije i dovoljno vremena kao preduslov za odgovarajući postupak savetovanja,*
- (3) osiguraju da su partneri delotvorno uključeni u sve faze postupka, tj. od faze pripreme te tokom celokupnog sprovođenja, uključujući praćenje i procenu svih programa,*
- (4) podupiru izgradnju kapaciteta partnera radi poboljšanja njihovih kompetencija i veština u pogledu njihova aktivnog učestvovanja u postupku,*
- (5) stvore platforme za zajedničko učenje i razmenu dobre prakse i inovativnih pristupa.*

Pregovaračko poglavlje 20 - Preduzetništvo i industrijska politika

U dinamičnom globalnom okruženju, sa narastajućim potrebama za boljim i održivijim upravljanjem resursima, kao i za inovacijama, Evropska unija strateški prilazi povećanju konkurentnosti svog tržišta kroz strategiju Evropa 2020.

U ostvarenju ovog cilja EU se zalaže, pre svega, za usvajanje i poštovanje principa održivog razvoja, podršku malim i srednjim preduzećima (MSP) i ubrzavanje strukturnog prilagođavanja, kao i za privlačenje domaćih i stranih investicija. Stvaranje podsticajnog okruženja za razvoj MSP predstavlja okosnicu investicione strategije i privrednog i ekonomskog rasta EU, jer je u njima prepoznat potencijal za otvaranje novih radnih mesta i stvaranje inovativne privrede modernog društva. Samim tim, EU poklanja posebnu pažnju podršci MSP i teži jačanju njihove konkurentnosti kroz ulaganja u uvođenje inovacija i savremenih informacionih tehnologija u okruženje u kojima posluju. Jedan od glavnih prioriteta je promocija preduzetništva mladih, osoba sa invaliditetom i žena, otpočinjanja novih poslova, kao i ulaganje u energetsku efikasnost, zaštitu životne sredine i uvođenje sistema upravljanja kvalitetom.

S obzirom na to da rad malih i srednjih preduzeća predstavlja 99% celokupnog biznisa koji se odvija na teritoriji Unije, najznačajniji deo instrumenta politike u oblasti preduzetništva i industrije je posvećen upravo njihovom daljem razvoju i inovacijama. Instrumenti su razrađeni u okviru Programa COSME za održivost evropskog preduzetništva i malih i srednjih preduzeća (2014-2020) čiji planirani budžet iznosi 2,3 milijarde evra. Finansiranje dela programa COSME, koji se odnosi na inovacije dolazi iz programa Horizon 2020, koji integrise podršku inovacijama i istraživanju u svim sektorima na nivou EU. Samim tim je Evropska unija napravila pun krug: od istraživanja i inoviranja, do plasiranja gotovog proizvoda. Cilj programa COSME je rast konkurentnosti evropskih preduzeća, smanjenje nezaposlenosti, stvaranje podsticajnog preduzetničkog okruženja i razvoj preduzetništva. Važan instrument politike je Direktiva 2011/7/EU o suzbijanju kašnjenja u plaćanju kada je reč o poslovnim transakcijama.

Saznajte više:

[Evropska komisija - Rast \(unutrašnje tržište, industrija, preduzetništvo, mala i srednja preduzeća\)](#)

[Evropa 2020: strategija za pametan, održiv i inkluzivan razvoj COSME](#)

Foto: [Yourstory.com](#)

Sadržaj Poglavlja 20

Pravna tekovina EU vezana za poglavlje Preduzetništvo i industrijska politika sastoji se od principa i instrumenata politike, koji se uglavnom odražavaju kroz komunikaciju, preporuke i zaključke Saveta, a najveći deo njih sprovodi se na nivou EU kroz Program za konkurentnost i inovacije. Međutim, primena preduzetničke i industrijske politike EU zahteva, osim prilagođavanja propisa, odgovarajuće administrativne kapacitete na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou. Takođe, u pregovorima za članstvo pitanja regulisana u ovom poglavlju su blisko povezana sa pitanjima koja regulišu druga poglavlja, kao što su Poglavlje 8 (Politika konkurenčije) ili Poglavlje 27 (Životna sredina). To znači da proces donošenja odluka u ovoj oblasti utiče na oblasti koje regulišu druge politike i obrnuto, i samim tim, zahteva sveobuhvatno konsultovanje, međusektorsku saradnju i međusobno usklađivanje.

Poglavlje Preduzetništvo i industrijska politika sastoji se i od sektorskih politika. Kroz sektorske politike u oblasti preduzetništva i industrije, EU promoviše precizniju analizu konkurenčnosti specifičnih sektora i pokretanje specifičnih inicijativa za sektore, kao što su grupe na visokom nivou, forumi vezani za politike, studije i paneli stručnjaka, kao i inicijative za povezivanje. Deo ovog poglavlja su i programi politike EU u oblasti sve-mira, pošto doprinose poboljšanju konkurenčnosti EU.

U pogledu instrumenata, Srbija se trenutno nalazi u procesu pristupanja programu COSME. Pristupanje ovom programu se očekuje u 2015. godini.

Beogradska otvorena škola

Centar za evropske integracije

Masarykova 5/16, 11000 Beograd

T +381 11 30 61 372 F +381 11 36 13 112

E eupregovori@bos.rs i cei@bos.rs

W eupregovori.bos.rs i www.bos.rs

facebook.com/bos.cei

twitter.com/CEI_BOS

Ukoliko želite da redovno dobijate bilten „**Progovori o pregovorima**“ prijavite se [OVDE](#).

Stalo nam je do Vašeg mišljenja i povratne informacije – molimo Vas da nas kontaktirate odgovorom na mejl eupregovori@bos.rs i pošaljete nam sugestije o tome kako možemo da poboljšamo ovaj bilten. Takođe, ukoliko smatrate da bilten nije relevantan za Vaš delokrug rada ili ako niste zainteresovani da ga primate ubuduće možete nam to javiti odgovorom na ovu [poruku](#).

Ukoliko želite da primate informacije o specifičnim poglavljima u okviru procesa pregovara Srbije sa EU popunite **Upitnik**, koji se nalazi na sledećem [LINKU](#).

Da podržite Deklaraciju o zajedničkoj platformi civilnog društva za praćenje procesa pregovora o pristupanju Srbije EU dovoljno je da pošaljete mejl na adresu eupregovori@bos.rs u kome izražavate vašu spremnost da pristupite Deklaraciji, uz navođenje punog imena Vaše organizacije/koalicije/mreže.

PREPORUČUJEMO

- „Eurostat“ je objavio svoj šesti Izveštaj o praćenju sprovođenja strategije održivog razvoja EU (EU SDS). Izveštajem se ocenjuje napredak u ostvarenju ciljeva strategije EU SDS pomoći više od sto pokazatelja održivog razvoja grupisanih u deset tematskih područja;
- Govor predsednika Evropske komisije, Žan Klod Junkera, „*Stanje u Uniji (State of the Union 2015)*“ pred Evropskim parlamentom. Teme govora bile su veliki izazovi sa kojima se EU suočava i napredak u sprovođenju deset prioriteta Komisije. Juncker je izložio političku viziju budućnosti Unije koja će biti osnova za pripremanje radnog programa Komisije za predstojeći period;
- Besplatni kursevi na e-Learning platformi „*Open Education Europa*“. EU je pre dve godine omogućila pokretanje platforme kako bi obrazovni sadržaji bili dostupni onlajn. Količina materijala je impresivna, 2157 naslova, a više od polovine je na engleskom jeziku.